

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 listopada 2015 roku Bank (...) S.A. w W. Oddział w Ł. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od pozwanych A. G. i E. P. (zamieszkałej w Australii) solidarnie kwoty 85.247,90 zł wraz z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej w wysokości 1,5 – krotności stopy odsetek ustawowych, nie wyżej niż 4 – krotność stopy procentowej kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 20.777,50 zł od dnia 30 października 2015 roku do dnia zapłaty . Ponadto powód wniósł o zasądzenie solidarne od pozwanych zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 5 maja 2000 roku zawarł z poprzednikiem prawnym powódek – C. W. umowę pożyczki . Pożyczka nie została spłacona, zatem bank wystawił przeciwko zmarłemu tytuł bankowy. Dłużnik zmarł , a spadek po nim nabyły pozwane jako jego siostry.

(pozew k- 2-3)

Zarządzeniem z dnia 16 listopada 2015 roku sprawa została skierowana do postępowania zwykłego.

(zarządzenie k-37)

W odpowiedzi na pozew z dnia 23 maja 2016 roku pozwana E. P. wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż sporawa spadkowa odbyła się pod jej nieobecność. Nigdy tego spadku nie chciała. Rodzeństwo wychowało się w domu dziecka. Brat mieszkał w Ł., a pozwane w P.. Rodzeństwo nie miało ze sobą żadnego kontaktu. Pozwana nie wiedziała o długach brata. Dowiedziała się o nich dopiero z pozwu . Kredyt jest zabezpieczony hipoteką na mieszkaniu brata, zatem bank winien zająć to mieszkanie i się zaspokoić. Pozwana zaś jest w trudnej sytuacji materialnej, jest inwalidą i nie stać jej na koszty postępowania, a tym bardziej spłacanie długu po bracie.

(odpowieź na pozew k- 63-65)

Pozwana A. G. nie złożyła odpowiedzi na pozew, jednakże na rozprawie w dniu 25 maja 2016 roku nie uznała powództwa , wnosząc o jego oddalenie. Postanowieniem zapadłym na tej samej rozprawie Sąd ustanowił dla pozwanych pełnomocnika z urzędu.

(protokół skrócony rozprawy k- 66 i 67)

W piśmie procesowym z dnia 1 sierpnia 2016 roku pełnomocnik z urzędu pozwanych wniósł o oddalenie powództwa , ponosząc zarzut przedawnienia roszczenia Banku. W uzasadnieniu stanowiska dodał, iż roszczenia banku jako przedsiębiorcy ulegają 3 - letniemu przedawnieniu na podstawie art. 118 k.c. Bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony w dniu 23 listopada 2001 roku, a zatem po upływie 3 lat od daty jego wystawienia roszczenia przedawniły się. Ponadto pełnomocnik pozwanych wniósł o zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia za świadczoną pozwanym, nieopłaconą pomoc prawną z urzędu

(pismo procesowe k- 82-83)

Pismem z dnia 27 września 2016 roku powód cofnął powództwo, uznając podniesiony przez pozwane zarzut przedawnienia, bez zrzeczenia się roszczenia i wniósł o umorzenie postępowania.

(pismo k- 88)

W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik pozwanych oświadczył, iż pozwane nie wyrażają zgody na cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia. Podniósł, iż cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia stanowi, w tym wypadku, próbę obejścia prawa.

(pismo k- 90-93)

Na rozprawie w dniu 2 listopada b.r. pełnomocnik pozwanych podtrzymał swoje stanowisko, wnosząc o oddalenie powództwa i ponowił wnioski o przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu według norm przepisanych oświadczając, że nie zostały one pokryte w żadnej części.

(protokół rozprawy k- 99)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 5 maja 2000 roku pomiędzy powodem, a C. W. została zawarta umowa o pożyczkę hipoteczną. Kwota pożyczki wyniosła 20.800 zł i miała ona być spłacono do 5 maja 2015 roku. Prawnym zabezpieczeniem spłaty zadłużenia było ustanowienie hipoteki zwykłej do kwoty równej wysokości zadłużenia na nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), wpisanej do księgi wieczystej (...). Zabezpieczeniem był także weksel własny in blanco.

(umowa k- 31-37)

W dniu 2 kwietnia 2001 roku bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko C. W. wobec nie wywiązania się przez zeń z w.w. umowy na kwotę 20.777,50zł plus odsetki w kwocie 2.859,61 zł i dalsze odsetki od zadłużenia przeterminowanego .

(bte k- 24)

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2001 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi , w sprawie III Co 1699/01 nadał klauzulę wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu .

(postanowienie k- 25)

C. W. zmarł w dniu 26 sierpnia 2011 roku . Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi , w sprawie III Ns 870/12 stwierdził, że spadek po C. W. , na podstawie ustawy nabyły siostry A. G. i E. P. po połowie

(postanowienie k- 28)

Postanowieniem zaś z dnia 18 grudnia 2014 roku ten sam sąd nadał przeciwko pozwany klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu o numerze 96/01 z dnia 2 kwietnia 2001 roku, z tym zastrzeżeniem, że może on być podstawą egzekucji do łącznej kwoty nie przekraczającej 41.600 złotych i zasądził na rzecz Banku koszty postępowania 67 złotych

(postanowienie k- 26)

W dniu 6 października 2014 roku powód wystosował do pozwanej E. P. wezwanie do zapłaty kwoty 82.785,71 złotych. Do pozwanej A. G. wystosował takie wezwanie w dniu 17 lipca 2015 roku , z tym że kwota długu sięgała 84.653,43 złotych .

(wezwania wraz z potwierdzeniami odbioru k- 29-32)

W wyciągu z ksiąg banku z dnia 30 października 2015 roku ujawniono solidarne zobowiązanie pozwanych opiewające na kwotę łączną 85.247,90 złotych.

(wyciąg z ksiąg banku k-4)

A. G. , zmarły C. W. i E. P. są wychowankami domu dziecka. Po uzyskaniu pełnoletniości drogi rodzeństwa rozeszły się. Siostry utrzymywały ze sobą kontakt lecz z bratem nie. Nie były u brata w mieszkaniu przy Ż., nie mają do tego mieszkania kluczy. A. G. utrzymuje się z zasiłku opieki społecznej. Ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodów neurologicznych. Po opuszczeniu domu dziecka otrzymała mieszkanie komunalne,

które to aktualnie utraciła wobec zmiany właściciela domu. Zamieszkuje w mieszkaniu komunalnym siostry, które siostra otrzymała na takiej samej zasadzie jak ona. E. P. na stałe zamieszkuje w Australii, ma tam rodzinę. Choruje na stwardnienie rozsiane.

(zeznania powódki k- 67 00:03:51 – 00:06:25 i 99 – odwrót 00:04:03-00:11:19)

Powyższe ustalenia wynikają z załączonych do akt dokumentów oraz zeznań pozwanej A. G. i są między stronami niesporne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Ponieważ w rozpoznawanej sprawie pozwane nie wyraziły zgody na cofnięcie powództwa bez zrzeczenia się roszczenia w myśl art. 203 § 1 k.p.c. , Sąd rozpoznał sprawę merytorycznie.

Powództwo jako nieuzasadnione podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu za zasadny należy uznać podniesiony przez pozwane zarzut przedawnienia dochodzonego pozwem roszczenia. Powód zarzut ten uznaje.

Podkreślić w tym miejscu należy, że skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, których badanie w takiej sytuacji jest zbędne (zob. uchwała SN z 17.02.2006 r., III CZP 84/05, LEX, wyrok SN z 11.08.2010 r., I CSK 653/09, LEX).

Przedawnienie jest jedną z kilku instytucji prawa cywilnego, których działanie polega na zmianie treści stosunków prawnych ze względu na upływ czasu. Przedawnieniu ulegają wyłącznie cywilnoprawne roszczenia majątkowe. Skutek przedawnienia następuje po upływie określonego terminu i polega na tym, że wprawdzie roszczenie istnieje nadal, ale ten, przeciwko komu ono jest skierowane, może uchylić się od jego zaspokojenia. Osoba, przeciwko której przysługuje roszczenie może zatem bez ujemnych konsekwencji prawnych odmówić podjęcia zachowania, do którego jest zobowiązana.

Skutkiem przedawnienia jest niemożność zasądzenia przedawnionego roszczenia lub jego wyegzekwowania jeżeli zarzut przedawnienia zostanie przez zobowiązanego podniesiony przed sądem.

Przepis art. 118 k.c. przewiduje dwa terminy przedawnienia - najbardziej ogólne zastosowanie ma termin dziesięcioletni. Drugi z terminów trzyletni, nie jest związany z określoną kategorią podmiotów bądź typem stosunków prawnych, jego zakres zastosowania określa bądź rodzaj świadczenia, które jest przedmiotem roszczenia, bądź rodzaj działalności, z którą roszczenie jest związane. Natomiast przepisy szczególne przewidują inne jeszcze terminy przedawnienia dla poszczególnych lub wszystkich roszczeń z określonych typów stosunków prawnych.

W celu ustalenia terminu przedawnienia roszczenia należy zatem sprawdzić, czy przepisy normujące dany rodzaj stosunku prawnego przewidują szczególny termin przedawnienia poszczególnych lub wszystkich roszczeń istniejących w tym stosunku prawnym. Jeżeli nie, należy ustalić, czy dane roszczenie dotyczy świadczenia okresowego lub jest związane z działalnością gospodarczą, co uzasadnia zastosowanie terminu trzyletniego z art. 118 k.c.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy należy więc ustalić jaki termin przedawnienia ma zastosowanie do wierzytelności wynikającej z umowy zawartej pomiędzy powodem a poprzednikiem prawnym pozwanych.

Należy zatem uznać, iż każdy bank jest niewątpliwie przedsiębiorcą, do którego zakresu działania należy między innymi udzielanie kredytów, która to okoliczność ma decydujące znaczenie, dla przyjęcia terminu przedawnienia.

W rozpatrywanej sprawie roszczenie przysługujące powodowi wobec pozwanych jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez bank. Wobec tego do tego roszczenia będzie miał zastosowanie trzyletni termin przedawnienia. Zaaprobować przy tym należy stanowisko Sądu Najwyższego, że do zastosowania trzyletniego terminu

przedawnienia przewidzianego w art. 118 k.c. nie jest wymagane, aby obie strony stosunku prawnego, z którego wywodzi się roszczenie majątkowe, prowadziły działalność gospodarczą. Wystarczy, że działalność gospodarczą prowadzi tylko strona dochodząca roszczenia, które wiąże się z tą działalnością (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02.04.2008, III CSK 302/07, OSNC 2009, Nr B, poz. 37, str. 34)

Po ustaleniu terminu przedawnienia w przedmiotowej sprawie, w drugiej kolejności należy ustalić początek biegu terminu przedawnienia oraz przeanalizować wpływ poszczególnych czynności podejmowanych przez strony w tym czasie na bieg terminu przedawnienia.

Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Z uwagi na nie spłacanie umowy pożyczki przez C. W. w dniu 2 kwietnia 2001 roku powód wystawił przeciwko niemu bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie złożył wniosek o nadanie mu klauzuli wykonalności. Bankowy tytuł egzekucyjny został zapatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi –Śródmieścia w Łodzi z dnia 23 listopada 2001 roku w sprawie sygn. akt III Co 1699/01.

Czynność powoda została podjęta przed sądem i ma znaczenie dla biegu przedawnienia, gdyż bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 k.c.).

W tym miejscu należy podnieść, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przerywa bieg przedawnienia, bez względu na to, czy dotyczy on sądowego czy pozasądowego tytułu egzekucyjnego – bankowego tytułu egzekucyjnego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17.12.2004r., II CK 276/04, LEX nr 284135, z dnia 16.01.2004r., III CZP 101/03, OSNC 2005/4/58).

Kodeks cywilny reguluje sytuację po przerwaniu biegu przedawnienia stanowiąc, że po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, a w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124 k.c.). Zatem z dniem złożenia wniosku o nadanie klauzul wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nastąpiła przerwa w biegu terminu przedawnienia. Zgodnie z art. 124§2 k.c. w przypadku przerwania przedawnienia przez złożenie wniosku o nadanie klauzuli przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. To oznacza, że do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem, uprawniony nie może podjąć innej czynności mogącej też przerwać bieg przedawnienia. Stąd złożenie takiego wniosku nie tylko powoduje przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie aż do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem.

Wobec powyższego od dnia 23 listopada 2001 roku (od dnia wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu) przedawnienie biegnie na nowo, zatem trzyletni termin przedawnienia roszczenia zarówno w zakresie kapitału jak i należnych odsetek upłynął w dniu 23 listopada 2004 roku.

Innych okoliczności powodujących przerwę przedawnienia powód nie wskazał. Dopiero w dniu 18 grudnia 2014 roku Sąd nadał klauzulę przeciwko pozwanym. Jednakże pozostało to bez wpływu na odpowiedzialność pozwanych, gdyż nastąpiło 10 lat po upływie terminu przedawnienia.

Pozew zaś został złożony dopiero w dniu 4 listopada 2015 roku, a zatem po upływie terminu przedawnienia.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd oddalił powództwo jako niezasadne, z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwane zarzut przedawnienia roszczeń objętych pozwem.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Na zasądzoną kwotę składa się wynagrodzenie pełnomocnika urzędu powódek ustalone w oparciu o art. 29 ust. 2 Ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze i §6 pkt 6 w

zw. z § 15 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ... (Dz. U. z 2013 poz. 490). Wynagrodzenie to obejmuje także 23 % podatku VAT.